Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austryackiego.

Część LX.

Wydana i rozesłana: dnia 4. Października 1851.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

LX. Stück.

Ausgegeben und versendet am 4. October 1851.

Część LX.

Wydana i rozesłana: dnia 4. Października 1851.

214.

Rozrządzenie ministerstwa finansów w porozumieniu z ministerstwem sprawiedliwości z dnia 17. Sierpnia 1851,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

dotyczące należytości od posagów i innych przenoszeń majątku, wydarzających się z powodu zawarcia ślubów małżeńskich.

W owych kontraktach przedślubnych (intercyzach), w których oblubieńcy nie wyłącznie swoim majątkiem, lub w razie ich małoletności zastępcy ich rozrządzają, lecz kiedy posag, oprawa albo wyprawa ze strony trzeciej osoby przyrzeczoną lub oddaną jest, należy rozróżnić, między tem przyrzeczeniem lub oddaniem osoby trzeciej, oblubieńcom uczynionej, a między prawami, jakie ci ostatni sobie nawzajem udzielają. Pozycya taryfowa 26-42 ustaw prowizorycznych z dnia 9. Lutego i 2. Sierpnia 1850, odnosi się tylko do praw co dopiero wspomnionych, nie zaś do zobowiązań, które przyjmują na siebie trzecie osoby z powodu ustanowienia posagu lub oprawy, wyprawy lub innego przeniesienia majątku.

Jeżeli osoba trzecia, majątek przenosząca, nie należy do rzędu tych, które ustawami cywilnemi do tego są obowiązane, wówczas takowe przeniesienie majątku podlega wymierzeniu należytości od darowizn (pozycya taryfowa 9-91 B). Jeżeli zaś osoba trzecia, na mocy ustaw cywilnych obowiązana jest do będącego w mowie przeniesienia majątku, wówczas wprawdzie z tej przyczyny nie można uważać takowe przeniesienie majątku za darowiznę, wszelako należy takowe uważać za przeniesienie majątku z powodu śmierci, na rachunek tego, do czego spadkobiercy prawni w razie śmierci dawcy prawo mają, ponieważ ustawy cywilne dozwalają, aby takowe datki odciągnąć od części obowiązkowej *(legityma)*. Przeto należy od takowych przeniesień majątku pobierać przepisaną w pozycyi taryfowej 37-106 B. należytość. Rozumie się atoli samo przez się, iż takowe przeniesienia majątkowe, jeżeli wspomniana należytość od nich złożoną została, nie powinny być znowu wciągnione do puścizny dawcy w celu wymierzenia od nich należytości, i że takowe należytości wówczas zwrócić wypada, jeżeli majątek dany na posag lub wyprawę przypadnie na powrót do dawcy, czy to na mocy ustaw czy też z mocy kontraktu.

F. Krauss m. p.

LX. Stück.

Ausgegeben und versendet am 4. October 1851.

214.

Erlass des Finanzministeriums im Einverständnisse mit dem Justizministerium vom 17. August 1851,

wirksam für alle Kronländer,

über die Gebühr von Heiratsgütern und anderen aus Anlass ehelicher Verbindung stattfindenden Vermögensübertragungen.

In jenen Ehepacten, in welchen nicht lediglich über das eigene Vermögen der Brautleute von diesen oder, im Falle der Minderjährigkeit, von ihren Vertretern verfügt, sondern ein Heiratsgut, eine Widerlage oder eine Ausstattung von einer dritten Person zugesichert oder übergeben wird, muss zwischen dieser Zusicherung oder Uebergabe der dritten Person an die Brautleute und den von letzteren sich gegenseitig eingeräumten Rechten unterschieden werden. Die Tarifpost 42 der provisorischen Gesetze vom 9. Februar und 2. August 1850 bezieht sich bloss auf die letztgedachten Rechte, nicht aber auf die Verpflichtungen, welche dritte Personen, in Absicht auf die Bestellung eines Heiratsgutes oder einer Widerlage, auf eine Ausstattung oder auf eine andere Vermögensübertragung aus diesem Anlasse eingehen.

Gehört die dritte Person, von welcher die Vermögensübertragung erfolgt, nicht zu denjenigen, welche die bürgerlichen Gesetze dazu verpflichten, so unterliegt diese Vermögensübertragung den Gebührenbestimmungen für Schenkungen (Tarifpost 91, B); ist jedoch die dritte Person nach den bürgerlichen Gesetzen zu der in Frage stehenden Vermögensübertragung verpflichtet, so kann die Vermögensübertragung zwar aus diesem Grunde nicht als Schenkung angesehen werden, sie ist aber als eine Abschlagszahlung dessen, worauf den Notherben für den Todesfall des Gebers ein gesetzliches Recht zusteht, einer Vermögensübertragung von Todeswegen gleichzuhalten, indem die bürgerlichen Gesetze die Abrechnung dieser Gaben vom Pflichttheile gestatten. Von solchen Vermögensübertragungen ist daher die in der Tarifpost 106 B vorgeschriebene Gebühr einzuheben. Es versteht sich jedoch, dass diese Vermögensübertragungen, wenn die gedachte Gebühr erwiesenermassen davon entrichtet worden ist, in die Verlassenschaft des Gebers zum Behufe der davon zu bemessenden Gebühren nicht wieder einzubeziehen sind, und dass die Rückstellung der Gebühren dann stattfindet, wenn das zum Heiratsgute oder zur Ausstattung gegebene Vermögen entweder nach dem Gesetze oder dem Vertrage an den Geber selbst zurückfällt.

***Ph. Krauss** m. p.*

215.

Rozrządzenie ministra wyznań i oświecenia z d. 15. Września 1851,

moc mające w krajach koronnych: Czech, Morawii, Galicyi, Austryi powyżej i poniżej Ensy, Solnogrodu, Tyrolu, Krainy, Pobrzeża i Dalmacyi,

którem się do wiadomości podaje Najwyższe postanowienie z d. 12. Września 1851, względem podwyższenia płac dla profesorów rrzy wydziale teologicznym w Solnogrodzie, jakoteż przy biskupich zakładach naukowych dyecezalnych, wraz z niektóremi innemi korzyściami.

Najwyższem postanowieniem z dnia 12. Września 1851, raczył Najjaśniejszy Pan, J. C. Mość, dla profesorów przy teologicznym wydziale w Solnogrodzie, jako i przy biskupich zakładach naukowych dyecezyalnych, Najłaskawiej uchwalić korzyści następujące:

1. Profesorowie przy teologicznym wydziale w Solnogrodzie niemniej i przy teologicznych zakładach naukowych pobierać będą z 1. Października 1851 stałe płace po ośmset złotych reńskich (800 złt. r.).

2. Profesorowie tychże zakładów naukowych, gdyby jako zwyczajni profesorowie teologii na wszechnicę zostali powołani, na której najniższy stopień płacy profesorów teologicznych nie przenosi 800 złotych reńskich, będą pod względem prawa posunięcia na wyższe stopnie płacy, równie jak pod względem prawa do pensyi tak uważani, jak gdyby przez cały czas swego urzędowania nauczycielskiego na tejże wszechnicy ustanowieni byli.

3. Profesorom biskupich zakładów naukowych, gdyby takowi po odpowiedniem poprzedniem użyciu w urzędzie nauczycielskim stali się niezdolnymi, podwyższona będzie zwyczajna deficyentów płaca, dodatkiem po sto złotych reńskich od każdego lat dziesiątka, na zakładzie naukowym dyecezalnym przepędzonego.

Thun m. p.

216.

Rozrządzenie ministra wyznań i oświecenia z d. 16. Września 1851,

do konsystorza uniwersytetu we Wiedniu, i do senatów akademicznych uniwersytetów w Pradze, Krakowie, Lwowie, Ołomuńcu i Gracu,

mocą którego bliżej oznaczonem zostaje zastosowanie ogólnych przepisów z dnia 1. Października 1850. o studyach fakultetowych, do uczniów wydziału teologicznego.

W §fie 73. obwieszczonych rozrządzeniem z d. 1. Października 1850 (dz. pr. p. N. 370) ogólnych przepisów o studyach fakultetowych na uniwersytetach w Wiedniu, Pradze, Krakowie, Lwowie, Ołomuńcu, Gracu i Insbruku, zastosowanie onychże do uczniów teologii zostało bliższym postanowieniem zastrzeżone. A gdy niniejszem postanowienia te wydane zostają, odróżnić trzeba rozmaite stosunki uczniów teologii.

215.

Erlass des Ministers für Cultus und Unterricht vom 15. September 1851,

wirksam für die Kronländer Böhmen, Mähren, Galizien, Oesterreich unter und ob der Enns, Salzburg, Tirol, Krain, Küstenland und Dalmatien,

wodurch die Allerhöchste Entschliessung vom 12. September 1851 in Betreff der Erhöhung der Gehalte für Professoren an der theologischen Facultät in Salzburg, dann an bischöflichen Diöcesan-Lehranstalten und einiger anderen Begünstigungen kundgemacht wird.

Seine Majestät haben mit Allerhöchster Entschliessung vom 12. September 1851 für die Professoren an der theologischen Facultät in Salzburg und an bischöflichen Diöcesan-Lehranstalten nachstehende Begünstigungen Allergnädigst zu bewilligen geruht:

1. Die Professoren an der theologischen Facultät in Salzburg und der theologischen Lehranstalten haben vom 1. October 1851 an, fixe Gehalte von Achthundert Gulden (800 fl.) zu beziehen.

2. Professoren dieser Lehranstalten, wenn sie als ordentliche Professoren der Theologie an eine Universität berufen werden, an welcher die unterste Gehaltsstufe der theologischen Professoren nicht mehr als 800 fl. beträgt, sind hinsichtlich ihres Vorrückungsrechtes in höhere Gehaltsstufen, und ihres Pensionsanspruches so zu behandeln, als ob sie die ganze Zeit ihres Lehramtes an dieser Universität angestellt gewesen wären.

3. Den Professoren bischöflicher Lehranstalten, die nach entsprechender Verwendung in ihrem Lehramte dienstunfähig werden, ist der übliche Deficientengehalt nach einem jeden, an einer Diöcesan-Lehranstalt zugebrachten Decennium durch eine Zulage von Einhundert Gulden zu erhöhen

Thun m. p.

216.

Erlass des Ministers für Cultus und Unterricht vom 16. September 1851,

an das Universitäts-Consistorium in Wien, und die akademischen Senate der Universitäten zu Prag, Krakau, Lemberg, Olmütz und Gratz,

womit die Anwendung der allgemeinen Anordnungen vom 1. October 1850 über die Facultätsstudien auf die Studirenden der Theologie näher bestimmt wird.

In den mit Erlass vom 1. October 1850 (Reichsgesetzblatt Nr. 370) kundgemachten allgemeinen Anordnungen über die Facultätsstudien der Universitäten zu Wien, Prag, Krakau, Lemberg, Olmütz, Gratz und Innsbruck wurde laut §. 73 die Anwendbarkeit derselben auf die Studirenden der Theologie näheren Bestimmungen vorbehalten. Indem diese Bestimmungen nunmehr getroffen werden, ist es nothwendig, die verschiedenen Verhältnisse der Studirenden der Theologie zu unterscheiden.

A.

Co się tycze uczniów dyecezalnych w seminaryach, jakoteż eksternujących stanu duchownego kandydatów, do pewnej dyecezyi przyjętych, z onymiż uczniami na równi stojących, tudzież kleryków komun duchownych, oddającym się studyom na jakim wydziale teologicznym, wejść ma w zastosowanie rzeczony regulamin naukowy z d. 1. Października 1850, wszakże z następnemi modyfikacyami.

I. O imatrykulacyi.

(§§. 1—20 regulam. nauk.)

§. 1. Zwyczajni słuchacze teologii będą imatrykulowani, jeżeli posiadają potrzebne ku temu przymioty. Tu szczególniej należy, ażeby przedłożyli zaświadczenie dojrzałości, jeżeli w kraju koronnym, w którym się oddawali studyom przygotowawczym wtenczas, gdy takowe odbywali, zaprowadzonym już był egzamin dojrzałości.

§. 2. Ci uczniowie, którym ordynaryaty stosownie do rozrządzenia ministeryalnego z d. 26. Maja r. b. L. 5123, przyjęcia do studyów teologicznych, za dyspensą od egzaminu dojrzałości, i li tylko na podstawie samych zaświadczeń semestralnych z 8ej klasy gimnazyalnej, wyjątkowo dozwoliły, mają wprawdzie bez przeszkody do studyów na wydziale teologicznym być przypuszczeni, takowi atoliż nie mogą być imatrykulowani, lecz będą za słuchaczy nadzwyczajnych uważani, a przeto też nie powinni ani do innych przechodzić wydziałów, ani do ścisłych egzaminów być przypuszczonymi.

§. 3. Zgłoszenie do imatrykulacyi winien uczeń osobiście wykonać. Nacyonale jednak dziekanowi w podwójnym egzemplarzu przedłożyć się mające, które oraz wytknąć winno, czy przyjąć się mający jest seminarzystą, czy eksternistą lub elewem zakonnym, opatrzone być musi Wizą przełożonego dyecezalnego, względnie przełożonego zakonu, albo tego, któremu poruczone jest przewodnictwo nad alumnami lub klerykami zakonnymi.

§. 4. Teolodzy, na mocy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 12. Lipca 1850 (dz. pr. p. Nr 310) od opłaty kolegiowej uwolnieni, nie mogą ani do opłacenia taksy imatrykulacyjnej 2 złt. r. być pociągani, takowi płacą tylko należytość stęplową 15 kr.

II. O inskrypcyi.

(§§. 21—32 regulam. nauk.)

§. 5. Także i teolodzy dyezalni i zakonni powinni książeczką meldunkową względnie arkuszem meldunkowym być opatrzeni. Dokumenta takowe jednak zawierać mają rubrykę do wciągnienia klasy postępu w naukach.

Gdyby niedostawało urządzonych w ten sposób dla teologów książeczek i arkuszy meldunkowych, można także użyć powszechnie zaprowadzonych, w którym to razie klasa postępowa, w rubryce „uwaga“ ma być zamieszczona.

§. 6. Z początkiem każdego półrocza uczniowie teologii, wyż wspomnieni, którzy we większej liczbie od opłaty pieniędzy kolegiowych są uwolnieni, zgłaszać powinni kolegia, których słuchać zamyślają nie do kwestury, lecz do dziekana. Dziekan

A.

In Betreff der Diöcesanzöglinge in den Seminarien und der, den letzteren gleichzuhaltenden in eine Diöcese aufgenommenen externirenden Candidaten des geistlichen Standes sowie der Cleriker geistlicher Communitäten, welche an einer theologischen Facultät den Studien obliegen, hat die erwähnte Studien-Ordnung vom 1. October 1850 nur mit nachstehenden Modificationen in Anwendung zu kommen:

I. Von der Immatriculation.

(§§. 1—20 der St. O.)

§. 1. Die ordentlichen Zuhörer der Theologie sind zu immatriculiren, wenn sie die hiezu erforderlichen Eigenschaften besitzen. Hiezu gehört namentlich, dass sie das Maturitätszeugniss beibringen, wenn in dem Kronlande, in welchem sie ihre Vorbereitungsstudien gemacht haben, zur Zeit, als sie diese beendigten, die Maturitätsprüfung bereits eingeführt war.

§. 2. Jene Studirenden, welche in Gemässheit des Ministerial-Erlasses vom 26. Mai l. J., Z. 5123, die Aufnahme in die theologischen Studien von den Ordinariaten ausnahmsweise mit Nachsicht der Maturitätsprüfung auf der Grundlage blosser Semestralzeugnisse über die achte Gymnasialclasse bewilliget worden ist, sind zwar ohne Anstand zu den Studien an einer theologischen Facultät zuzulassen; sie können aber nicht immatriculirt werden, sondern sind als ausserordentliche Zuhörer zu behandeln, und können daher weder in andere Facultäten übertreten, noch zu den strengen Prüfungen zugelassen werden.

§. 3. Die Meldung Behufs der Immatriculation hat durch den Studirenden persönlich zu geschehen. Das dem Decane in duplo zu überreichende Nationale, welches auch anzugeben hat, ob der Aufzunehmende Seminarist, Externist oder Ordenszögling ist, muss jedoch mit dem Vidi des Diöcesan-, beziehungsweise des Ordensvorstandes, oder desjenigen, welchem er die Leitung seiner Alumnen oder Ordenscleriker übertragen hat, versehen seyn.

§. 4. Jene Theologen, die in Gemässheit der Ministerialverordnung vom 12. Juli 1850 (Reichsgesetzblatt Nr. 310) von der Entrichtung des Collegiengeldes befreit sind, können auch nicht zur Entrichtung der Immatriculationstaxe von 2 fl. verhalten werden, sondern haben nur die Stämpelgebühr von 15 kr. zu bestreiten.

II. Von der Inscription.

(§§. 21—32 der St. O.)

§. 5. Auch die Diöcesan- und Ordenstheologen müssen mit dem Meldungsbuche, beziehungsweise Meldungsbogen versehen seyn. Diese Documente haben jedoch eine Rubrik für die Einzeichnung der Fortgangsclasse zu enthalten.

Insoferne es an, in solcher Weise für die Theologen eingerichteten Meldungsbüchern und Meldungsbogen mangelt, können auch die allgemein eingeführten angewendet werden, in welchem Falle die Fortgangsclassen in die Rubrik „Anmerkung" einzutragen sind.

§. 6. Bei Beginn eines jeden Semesters haben die oben bezeichneten Studirenden der Theologie, deren grössere Zahl vom Collegiengelde befreit ist, nicht bei der Quästur, sondern bei dem Decane die zu hörenden Collegien anzumelden. Der Decan vidirt diese Anmeldung

stwierdza zgłoszenie takie swą wizą w przeznaczonej powszechnie dla kwestury rubryce książeczki meldunkowej lub arkusza meldunkowego, i poleca uczniom, przedstawić się pojedynczym docentom.

§. 7. Dziekan sporządza i oddaje kwestorowi spis słuchaczy swego wydziału, opłacie honoraryum ulegających, tak zwyczajnych jak nadzwyczajnych.

§. 8. Wszystkich w tymże spisie nie zamieszczonych uznaje kwestor za zupełnie od opłaty uwolnionych, którym też w książeczkach i arkuszach meldunkowych poświadczyć winien uwolnienie takowe z odniesieniem się do pisma dekanackiego (§. 7).

§. 9. Nacyonalya, służące do ułożenia głównego katalogu, przez dziekana zebrane, także kwestorowi będą odesłane.

§. 10. Katalogi ręczne do użytku profesorów będą sposobem dotychczas zwyczajnym sporządzane.

III. O słuchaczach nadzwyczajnych.

(§§. 33—37 regulam. nauk.)

§. 11. Alumni i klerycy zakonni, bez zaświadczenia dojrzałości przyjęci do nauk teologicznych, na wszechnicy za nadzwyczajnych słuchaczy uważani, winni być zaopatrzeni przepisanym arkuszem meldunkowym, do którego zapełnienia i używania te same w powszechności odnoszą się rozporządzenia, które wyżej co do teologów zostały wskazane. Postanowienia powyższych §§fów 7—10. dotyczą także i tej kategoryi teologów.

IV. O utrzymaniu w ewidencyi uczniów.

(§§. 38—43 regulam. nauk.)

§. 12. Dla teologów nieimatrykulowanych, o których w powyższym §fie mowa, musi osobny katalog być sporządzony, a to tak, iż ci nie znajdują się w katalogu ogólnym słuchaczy nadzwyczajnych, lecz katalog teologów z dwóch oddziałów składać się będzie (t. j. słuchaczy zwyczajnych i nadzwyczajnych).

V. O studyach.

(§§. 44—51 regulam. nauk.)

§. 13. Kandydaci stanu duchownego obowiązani są przez 4 lata t. j. 8 półroczy słuchać teologicznych odczytów, a to stosownie do postanowień, przez biskupów uchwalonych, a Najwyższą rezolucyą z dnia 23. Kwietnia 1850 (dz. pr. p. Nro 157) zatwierdzonych. Wolny mają wybór innych odczytów, których nad to słuchać chcą albo na teologicznym albo na innym wydziale; wszelakoż wyjednać sobie muszą na to zezwolenie tego, który ma sobie poruczony od właściwego biskupa lub przełożonego zakonu ster naukowy, a przy zgłoszeniu kolegiów (§. 6) wykazać się z tego przez *vidi* onegoż.

§. 14. Ci, którzy odbyli teologię w zakładzie naukowym dyecezalnym lub zakonnym, stosownie do ustawy uorganizowanym, mogą na wszechnicy, po poprzedniem uskutecznieniu imatrykulacyi, przypuszczeni być do ścisłych egzaminów lub do osiągnie-

in der sonst für den Quästor bestimmten Rubrik des Meldungsbuches oder Meldungsbogens und weist die Studirenden an, sich den einzelnen Docenten vorzustellen.

§. 7. Der Decan verfasst und übergibt dem Quästor ein Verzeichniss der honorarpflichtigen ordentlichen und ausserordentlichen Hörer seiner Facultät.

§. 8. Alle in diesem Verzeichnisse nicht Enthaltenen hat der Quästor als gänzlich befreit anzusehen und ihnen diese Befreiung mit Berufung auf obige Decanatszuschrift (§. 7) in den Meldungsbüchern und Meldungsbogen zu testiren.

§. 9. Die Nationalien zum Behufe der Abfassung des Hauptkataloges werden von dem Decane gesammelt und gleichfalls dem Quästor übergeben.

§. 10. Für die Verfassung der Handkataloge zum Gebrauche der Professoren ist auf die bisher übliche Weise zu sorgen.

III. Von den ausserordentlichen Zuhörern.

(§§. 33—37.)

§. 11. Die ohne Maturitätszeugniss in das theologische Studium aufgenommenen, als ausserordentliche Zuhörer an der Universität zu behandelnden Alumnen und Ordenscleriker haben sich mit dem vorgeschriebenen Meldungsbogen zu versehen, über dessen Ausfüllung und Benützung im Allgemeinen dieselben Anordnungen gelten, welche oben in Ansehung der Theologen vorgeschrieben sind. Die Bestimmungen der obigen §§. 7—10 finden auch auf die Theologen dieser Kategorie ihre Anwendung.

IV. Von der Evidenzhaltung der Studirenden.

(§§. 38—43.)

§. 12. Für die nicht immatriculirten Theologen, von welchen in dem vorigen Paragraphe die Rede ist, muss ein besonderer Katalog angelegt werden, so zwar, dass diese nicht in dem allgemeinen Kataloge der ausserordentlichen Zuhörer erscheinen, sondern dass der Katalog der Theologen in zwei Abtheilungen (ordentliche und ausserordentliche) zerfällt.

V. Von den Studien.

(§§. 44—51 d. St. O.)

§. 13. Die Candidaten des geistlichen Standes sind verpflichtet, durch 4 Jahre, d. i. 8 Semester, die theologischen Vorträge, wie sie in den von den Bischöfen getroffenen und mit Allerhöchster Entschliessung vom 23. April 1850 (Reichsgesetzblatt Nr. 157) genehmigten Bestimmungen bezeichnet wurden, zu hören. Die Wahl von anderen Vorträgen, welche sie nebstbei an der theologischen oder an einer anderen Facultät hören wollen, steht ihnen frei, jedoch haben sie hiezu die Gutheissung Desjenigen, welcher von ihrem Bischofe oder Ordensvorstande mit der Leitung ihrer Studien beauftragt ist, einzuholen und sich hierüber bei der Anmeldung der Collegien (§. 6) mit seinem Vidi *auszuweisen.*

§. 14. Jene Individuen, die an einer gesetzmässig organisirten Diöcesan- oder Kloster-Lehranstalt die Theologie absolvirt haben, können an einer Universität nach vorläufiger Immatriculation zu den strengen Prüfungen und zur Erlangung der theologischen Doctorswürde zugelassen werden, wenn sie in das Studium der Theologie auf Grundlage eines

nia stopnia doktora teologii, jeżeli do studyum teologii zostali przyjęci na podstawie zaświadczenia dojrzałości, z czego też należycie wykazać się powinni.

§. 15. Teolodzy z stanu duchowieństwa świeckiego i zakonnego, mają na żądanie poddani być egzaminom semestralnym lub rocznym z przedmiotów naukowych, które zgromadzenie biskupów na mocy rozrządzenia ministeryalnego z d. 30. Czerwca 1850 (dz. pr. p. N. 319) oznaczyło jako powszechnie obowiązkowe; a skutek egzaminu tegoż zanotowany być ma w książce meldunkowej lub w arkuszu meldunkowym.

§. 16. Co się tycze innych kolegiów, na które uczęszczali, uważane będą takowe podług przepisu, zawartego w §fie 51. regulam. nauk. z d. 1. Październ. 1851.

VI. O uczęszczaniu na odczyty.

(§§. 52—63 regulam. nauk.)

§. 17. Profesorowie teologiczni, obowiązani są czuwać nad tem, ażeby uczniowie, tu na wstępie wspomnieni, regularnie uczęszczali na kolegia, na które są zapisani, a w razie postrzeżonego zaniedbywania, znieść się w tej mierze z tym, któremu ster nauk jest poruczony.

Równie też zawiadomiony być ma właściwy przełożony duchowny o zachodzącem wydaleniu teologa takowego z uniwersytetu.

§. 18. Uczęszczanie na odczyty potwierdzone być winno w książeczce meldunkowej lub w arkuszu meldunkowym.

VII. O feryach.

(§§. 64—66 regulam. nauk.)

§. 19. Postanowienia o feryech, wyszczególnione w regulam. nauk. z d. 1. Paźdz. 1850, będą także i do uczniów teologii zastosowane. Zamiast dotychczasowego dnia feryalnego dozwolonego w tygodniu oprócz niedzieli, mogą dwa pół-dni feryalne być zaprowadzone.

VIII. O odejściu z uniwersytetu.

(§§. 67 i 68 regulam. nauk.)

§. 20. Teologom, czy to imatrykulowanym, czy też do kategoryi owych słuchaczy należącym, o których mowa, w §§ch 2 i 11, uniwersytet opuszczającym, będą na żądanie wydane zaświadczenia uniwersyteckie lub zaświadczenia odejścia. W takowych uwidocznić należy klasę, otrzymaną przy egzaminach rocznych lub semestralnych.

§. 21. Co się tycze należytości pisarskiej 1 złt. r., miejsce ma przy wystawieniu zaświadczenia uniwersyteckiego dla teologów ta sama ulga, co przy taksie imatrykulacyjnej (§. 4).

B.

Dotychczas poświęcali się studyom teologicznym na uniwersytetach ci tylko, którzy tym sposobem do stanu duchownego się przygotowywali. Obecnie jednak nietylko jest dozwolonem, lecz i owszem bardzo pożądanem, ażeby na odczyty w fakultetach te-

Maturitätszeugnisses aufgenommen worden sind, worüber sie sich gehörig auszuweisen haben.

§. 15. Die Theologen aus dem Secular- und Regularclerus sind auf Verlangen aus jenen Lehrgegenständen, die von der bischöflichen Versammlung laut Ministerial-Erlasses vom 30. Juni 1850 (Reichsgesetzblatt Nr. 319) als allgemein verbindlich bezeichnet werden, den Semestral- oder Annualprüfungen zu unterziehen, und ist der Erfolg der Prüfung in dem Meldungsbuche oder Meldungsbogen anzumerken.

§. 16. Rücksichtlich anderer von ihnen besuchten Collegien sind sie nach der im §. 51 der Studien-Ordnung vom 1. October 1850 enthaltenen Vorschrift zu behandeln.

VI. Von dem Besuche der Vorlesungen.

(§§. 52—63.)

§. 17. Die theologischen Professoren sind verpflichtet, darüber zu wachen, dass die Eingangs bezeichneten Studirenden die Collegien, in welche sie inscribirt sind, regelmässig frequentiren, und wegen beobachteter Vernachlässigung mit demjenigen, der mit der Leitung ihrer Studien beauftragt ist, sich ins Einvernehmen zu setzen.

Ebenso ist von der allfälligen Wegweisung eines solchen Theologen von der Universität der bezügliche geistliche Vorsteher in die Kenntniss zu setzen.

§. 18. Der Besuch der Vorlesungen ist in dem Meldungsbuche oder Meldungsbogen zu bestätigen.

VII. Von den Ferien.

(§§. 64—66.)

§. 19. Die in der Studienordnung vom 1. October 1850 vorkommenden Bestimmungen über die Ferien gelten auch für die Studirenden der Theologie. Statt des bisher in jeder Woche ausser dem Sonntage zugestandenen Ferialtages können zwei halbe Ferialtage eingeführt werden.

VIII. Von dem Abgange von der Universität.

(§§. 67 und 68.)

§. 20. Den Theologen, mögen sie immatriculirt seyn oder in die Kategorie jener Zuhörer gehören, von welchen in den §§. 2 und 11 die Rede ist, wenn sie die Universität verlassen, sind auf ihr Verlangen Universitäts- oder Abgangszeugnisse auszufertigen. In denselben ist die in den Annual- oder Semestralprüfungen erhaltene Classification ersichtlich zu machen.

§. 21. In Ansehung der Schreibgebühr von 1. fl. hat bei Ausstellung des Universitätszeugnisses für Theologen dieselbe Nachsicht, wie bei der Matrikeltaxe (§. 4) Platz zu greifen.

B.

Bisher haben sich den theologischen Studien auch an den Universitäten nur diejenigen gewidmet, welche sich dadurch zum Eintritte in den geistlichen Stand vorbereiteten. Es ist aber nicht nur gestattet, sondern auch sehr wünschenswerth, dass die Vorträge an theologi-

ologicznych uczęszczali i inni uczniowie, bądź tacy, którzy — nie poświęcając się stanowi duchownemu — teologicznych umiejętności nabyć sobie życzą, bądź też tacy, którzy już do stanu duchownego należą, lecz wyższego pragną wykształcenia teologicznego nad to, jakie za niezbędne uznano dla każdego księdza. Co się tycze takowych teologii uczniów, znajduje regulam. nauk. z d. 1. Październ. 1850 zupełne do nich zastosowanie, bez różnicy, czy należą do wydziału teologicznego czy też do innego.

Thun m. p.

217.

Rozrządzenie ministerstwa finansów z dnia 1. Października 1851,

mocą którego ustanawia się postępowanie przy użyciu takich obligacyj domestykalnych długu inwazyjnego, biorących udział w pożyczce z r. 1851, których summa nominalna nie jest przez 100 bez reszty podzielną.

W dodatku do rozrządzenia ministerstwa finansów z dnia 24. Września r. b., w przedmiocie użycia obligacyj domestykalnych, pochodzących z długów inwazyjnych Austryi poniżej i powyżej Ensy i Styryi, do udziału w pożyczce rządowej z r. 1851, ma służyć za prawidło w tych przypadkach, w których summa nominalna obligacyj złożonych, gatunku rzeczonego, nie jest przez 100 bez reszty podzielną, przepis następujący:

Pozostająca po przedzieleniu przez 100 kwota resztująca obligacyi domestykalnej, złożywszy w gotówcę dopłatę, oznaczyć się mającą według stosunku, ustanowionego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 24. Września w ustępie 5tym, pod tym warunkiem przyjętą będzie jako wpłata na nową pożyczkę, jeżeli w gotówce nastąpi dopłata kwoty brakującej na cenę o 93 za 100; gdy przeciwnie, jeżeli tego wymaga wyrównanie kwoty resztującej, wydaną być może subskrybentowi w zapisach długu Stanu kwota, summę subskrypcyi w całości o 100 złt. r. przenosząca.

F. Krauss m. p.

schen Facultäten auch von anderen Studirenden besucht werden, sei es von solchen, die — ohne sich dem geistlichen Stande zu widmen — in theologischen Wissenschaften unterrichtet zu seyn wünschen, sei es von solchen, die dem geistlichen Stande schon angehören, aber eine höhere theologische Bildung anstreben, als die ist, welche als unentbehrlich für jeden Priester erkannt wird. Hinsichtlich solcher Studirenden der Theologie findet die Studien-Ordnung vom 1. October 1850 volle Anwendung, sie mögen der theologischen oder einer anderen Facultät angehören.

Thun m. p.

217.

Erlass des Finanzministeriums vom 1. October 1851,

womit das Verfahren bei Verwendung solcher Domestical-Obligationen der Invasionsschuld zur Theilnahme am Anleihen vom Jahre 1851, deren Nennbetrag nicht durch 100 ohne Rest theilbar ist, festgestellt wird.

Im Nachhange zu dem Finanzministerial-Erlasse vom 24. September l. J., über die Verwendung der von den Invasionsschulden herrührenden Domestical-Obligationen von Oesterreich unter und ob der Enns und Steiermark zur Theilnahme an dem Staats-Anleihen vom Jahre 1851 wird für jene Fälle, in welchen der Nennbetrag der eingelegten Obligationen der erwähnten Gattung nicht durch 100 ohne Rest theilbar ist, Folgendes als Richtschnur vorgezeichnet:

Der nach der Theilung durch 100 verbleibende Restbetrag der Domestical-Obligation, wird nach Leistung der baren Aufzahlung, die nach dem im Finanzministerial-Erlasse vom 24. September, Absatz 5, bestimmten Verhältnisse zu ermitteln ist, als Einzahlung auf das neue Anleihen gegen dem angenommen, dass der auf den Preis von 93 für 100 fehlende Betrag bar aufzuzahlen ist, wogegen, wenn die Ausgleichung des Restbetrages es erheischt, dem Subscribenten ein die Summe der Subscription im Ganzen um 100 fl. überschreitender Betrag in Staats-Schuldverschreibungen erfolgt werden kann.

Ph. Krauss m. p.